

THÀNH PHẦN LOÀI MUỖI VECTƠ TRUYỀN VIRUT VIÊM NÃO NHẬT BẢN VÀ ẢNH HƯỞNG CỦA CÁC YẾU TỐ TỰ NHIÊN ĐẾN MẬT ĐỘ MUỖI TẠI THÀNH PHỐ CẦN THƠ

Hồ Thị Việt Thu¹, Lưu Lệ Loan², Huỳnh Ngọc Trang¹,
Đư Vũ Khánh³, Bùi Thị Mỹ Nhiên², Nguyễn Văn An,
Nguyễn Trí Nhân, Trần Đình Tú⁴

TÓM TẮT

Thành phần loài muỗi vectơ truyền bệnh viêm não Nhật Bản (VNNB) và ảnh hưởng của các yếu tố tự nhiên đến sự biến động mật độ muỗi trung bình theo các tháng trong năm đã được khảo sát từ tháng 12 năm 2004 đến tháng 11 năm 2005 qua việc thu thập muỗi ở chuồng heo và trong nhà tại quận Ninh Kiều và huyện Cờ Đỏ - TP Cần Thơ.

Kết quả khảo sát cho thấy mật độ muỗi tại chuồng heo cao hơn so với trong nhà, tại huyện Cờ Đỏ cao hơn quận Ninh Kiều có ý nghĩa thống kê. Trong 11 loài muỗi được phát hiện, muỗi *Culex pseudovishnui* chiếm chủ yếu. Mật độ muỗi biến động theo các tháng trong năm, cao nhất vào tháng 7. Hai đỉnh thấp hơn, vào tháng 1 và tháng 4 liên quan tới mùa vụ trồng lúa tại địa phương. Mật độ muỗi không có tương quan tuyến tính với từng yếu tố khí tượng riêng lẻ, nhưng có thể sự tương tác tổng hợp của nhiều yếu tố đã ảnh hưởng đến mật độ trung bình của muỗi qua các tháng. Mối liên quan cao nhất được ghi nhận với cả 3 yếu tố là độ ẩm tương đối, nhiệt độ cao và mực nước thấp nhất trong tháng ($R^2 = 0,80$). Mật độ muỗi và khí hậu có thể có liên quan đến sự tăng giảm số ca hội chứng viêm não cấp (HCVNC) ở người qua các tháng trong vùng.

Từ khóa: Viêm não Nhật Bản, Muỗi vectơ, Thành phần, Mật độ, Yếu tố tự nhiên, TP Cần Thơ.

Species composition of Japanese encephalitis mosquito vectors and the influence of natural factors on their density in Can Tho city

Hồ Thị Việt Thu, Lưu Lệ Loan, Huỳnh Ngọc Trang,
Đư Vũ Khánh, Bùi Thị Mỹ Nhiên, Nguyễn Văn An,
Nguyễn Trí Nhân, Trần Đình Tú

SUMMARY

Entomological study was carried out in Can Tho city to identify the species composition and the density of Japanese encephalitis (JE) mosquito vectors in relation to places (urban

1. Bộ môn thú y, Khoa nông nghiệp và sinh học ứng dụng, Đại học Cần Thơ
2. Phòng côn trùng, Viện Pasteur, Tp Hồ Chí Minh
3. Trung tâm thú y vùng Cần Thơ
4. Đại học DL Hồng Bàng, Tp Hồ Chí Minh